

РЕЦЕНЗИЯ

от

Професор д-р Марияна Стойчева Въртигова, дмн
Ръководител Катедра инфекциозни болести, паразитология и тропическа
медицина, МУ – Пловдив

по конкурс за заемане на академичната длъжност
„професор по инфекциозни болести“ на цял щат към УМБАЛ „Професор, д-р
Стоян Киркович“ Стара Загора и 0.5 щат към Катедрата по хигиена,
инфекциозни болести и епидемиология на Медицинския факултет в
Тракийския университет-Стара Загора, с единствен кандидат Доц. Д-р
Лилия Маркова Пекова Върбанова, д,
завеждащ секция Инфекциозни болести към Катедрата по хигиена,
инфекциозни болести и епидемиология на Медицинския факултет в
Тракийски университет-Стара Загора.

1. Общо описание на представените материали по конкурса:

Представените документите от Доц. Д-р Л. Пекова отговарят на законовите
изисквания, изискванията в Правилника за условията и реда за придобиване
на научни степени, заемане на академични длъжности в ТрУ Стара Загора и в
частност заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР.

Документите съдържат достатъчно доказателствен материал, предоставен на
книжен и електронен носител, включващ: (1) 7 папки със съответните справки
представящи прецизна информация за показателите необходими за
хабилитацията и (2) оригиналните научни разработки за конкурса. Бих искала
да подчертая, че материалите са коректни и перфектно подредени, което
осигурява бърза ориентация в огромния доказателствен материал и улеснява
анализа и интерпретацията.

2. Анализ на кариерния профил на кандидата

Доц. Д-р Лилия Пекова Върбанова, завършва висше образование по
медицина през 1984 г. във ВМИ „Иван П. Павлов“ Пловдив (Диплом №
007757, 27.09.1984г), квалификационна степен "Магистър". Професионалният
и път започва като педиатър в Детска поликлиника, Стара Загора (1984 –86г).

Изминава последователно и във възходяща посока академичната си кариера,
след успешно спечелени конкурси като асистент (1986г – 1990г), старши
асистент (1990-1992г), главен асистент (1992г - 2006г), доцент към Катедрата
по хигиена, инфекциозни болести и епидемиология на Медицински факултет

в Тракийски университет-Стара Загора (2009г до сега. Ръководител на Секция инфекциозни болести, в Катедрата по хигиена, инфекциозни болести и епидемиология на МФ, Тракийски университет-Стара Загора.

Началник на Детска инфекциозна клиника, МБАЛ, Професор, д-р Стоян Киркович“ Стара Загора (2011 – 14г); Началник на Клиника по Инфекциозни болести УМБАЛ „Професор, д-р Стоян Киркович“ Стара Загора (2014 до сега).

През 2005г. защитава успешно дисертационен труд „Клинично протичане и изход при остър Вирусен хепатит С” и придобива ОНС „Доктор” утвърдена от ВАК (Диплом № 30259/ 20.02.2006),

През 2009г. е избрана и утвърдена за доцент по Инфекциозни болести от ВАК (диплома № 25421 /17.02.2009 г)

Придобива **специалност по инфекциозни болести** през 1993г (Диплома № 40891/ 01. 01. 1993г) .

Придобива **специалност по Епидемиология на инфекциозните болести** 2001г (Диплома Серия ТР, № 000279/ 01. 01. 2001г) .

Свидетелство за професионална квалификация МЕНИДЖЪР по специалността *Здравен мениджмънт* (Протокол от Държавна изпитна комисия № 76/ 13.06. 2009г) Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ Свищов

Доц. Д-р Лилия Пекова Върбанова непрекъснато повишава квалификацията си, за което допринасят редица курсове, за след дипломно обучение: инфекции на ЦНС, вирусни хепатити, кърлежовопреносими зооантропонози, респираторни инфекции, множество курсове по мониториране и лечението на пациенти с ХИВ/СПИН, абдоминална ехография, чуждоезикова подготовка и компютърна грамотност. Провела е голям брой краткосрочни курсове за СДК с разнообразна тематика по: медицинска педагогика, индивидуално обучение по епидемиология, вкл. клинична епидемиология, вирусология, епидемиология на ХИВ/ СПИН, епидемиология на хепатит В, зоонози, имунопрофилактика, епидемиология на незаразните заболявания, курсове по българо-швейцарската програмата за болнична хигиена, дезинфекция, дезинсекция и дератизация, както и за профилактика на вътреболнични инфекции, и др. Тя участва активно в дистанционните учебните курсове и задачи на MedScape и Web of Medicine.

Безспорно с придобитите знания и умения по значими и актуални проблеми в областта на инфектологията и епидемиологията доц. Пекова има огромен принос за управлението, развитието и постигането на отлично ниво на работа в клиниката и катедрата.

2.1. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие:

Обща характеристика на научната продукция и публикационна активност:

Представената публикационна активност на доц Л Пекова (Табл № 1), е впечатляваща и надвишава значително изискванията за професор съгласно наукометричните критерии на Тракийски университет.

Табл 1. Наукометрични показатели и цитирания на публикациите на кандидата в национална и чуждестванна литература (изисквани според Правилник на ТрУ , МФ, Стара Загора , 2011г и представени)

За научно звание ПРОФЕСОР	Изисквани	Представени *след хабилитацията
Реални публикации	50	80
От тях след хабилитацията	25	*41
Публикации в чужбина	5	11, * 7
В български специализирани списания и научни сборници	20	50 *22 19 *9
Резюмета специализирани научн издания		9
Цитати	30	
Български автори	20	70 (11 в дисертации)
Чужди автори	10	19 (11 в учебници)
IF от статии		28.241
IF от цитирания		33.121
Общ импакт ранг		10.952
Индивидуален импакт ранг		2.719
Участия в научни форуми		80 *35
С международно участие		18

Доц. Л. Пекова е съавтор на 4 учебника и учебни помагала:

- (1) **Учебник по инфекциозни болести**, под редакцията на проф Г Генов, издателство Медицина и физкултура, София, 2009 г.
- (2) **Терапия на инфекциозните болести**, под редакцията на проф Г Генов, издателство Медицина и физкултура, София, 2011 г
- (3) **Инфекциозни болести, Учебник за медицински специалисти**, под редакцията на проф. Марияна Стойчева, 2012 г
- (4). **Грип, простуда и китайска медицина- практическо ръководство.** В. Шакола, Н. Димитров, Н. Пировски, И. Матюгин , Стара Загора, 2010

Научните интереси на доц Л Пекова включват цялата палитра на инфектологията (вирусни хепатити, невроинфекции, въздушно-капкови и трансмисивни инфекции, ХИВ/СПИН и клинична паразитология)

Основната част от научната продукция и респективно най-съществените приноси са в областта на вирусните хепатити (С, В и А) – тяхното клинично протичане, диагностика, усложнения и изход.

Дисертационният труд „Клинично протичане и изход при остър вирусен хепатит С“ и редица статии преди (№№ 6, 7, 25, 26, 27, 29, 31, 72) и след хабилитацията (№№ 33, 34, 36, 38, 43, 44, 94, 98, 99, 107, 109, 110, 114, 128, 129, 130, 132, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142) са свързани с проблемите на ОВХ С. Доц Пекова е един от първите автори у нас с успешно проведено и методично издържано научно изследване върху клиничното протичане, еволюцията и изхода на 102 болни с остър вирусен хепатит тип С (ОВХС). За първи път в нейния дисертационен труд се предлагат конкретни диагностични критерии за диференциране на острата ХСВ инфекция. Случаите на ОВХС включени в дисертационния труд основно са резултат от вътреболнична инфекция, което е несъмнено доказателство за острия характер на инфекцията. Установен е висок процент на ранни anti-HCV Ав (още при хоспитализирането на пациентите).

Успешната защита на дисертационния труд не намалява интереса на доц Л Пекова към темата. Тя продължава да работи в областта на хепатологията, с множество научни разработки по проблемите не само на HCV, а също на HAV (№ 42), HBV (№ 19). Проучванията са предимно върху клинично протичане, изход, превенция на вирусни хепатити сред рискови контингенти. Направен е сравнителен анализ между етиологичните варианти вирусен хепатит.

Втората специалност на доцент Л Пекова - епидемиология и дава възможност за комплексен и задълбочен клиничен и епидемиологичен анализ на наблюдавана нозокомиална HCV инфекция, в Клиника по урология (7) и комплексно проучване на степента на заразеност с HBV и HCV сред медицинския персонал на двете инфекциозни звена в гр. Стара Загора (Инфекциозно отделение и Детско инфекциозно отделение – на МБАЛ „Проф. Стоян Киркович“ – АД, 31)). Предложен е алгоритъм на поведение при съмнение за заразяване с HCV на медицинско лице след експозиция с кръв и набор от противоепидемични мерки при пациент с хронична HCV инфекция в домашни и болнични условия.

Разгледани са особеностите в протичането на съвременните епидемични

взривове от остър хепатит А - обхващащи по-често млади възрастни, с добър социално-битов статус и протичащи с по-тежки клинични варианти. Разгледани са причините за възникване на хепатит В при деца, с документално завършена ваксиналната схема (№№ 47, 56, 58, 59, 60, 61, 63, 72, 75, 76, 80, 83, 84, 85, 86, 88, 101, 103, 104, 106, 147, 148, 150, 157, 163).

Другата група инфекциозни болести, към която кандидатката проявява подчертан интерес са **невроинфекции** – бактериални и асептични менингити и менингоенцефалити. Представят се данни за клиничното протичане, усложненията и изходите на възпалителните заболявания на ЦНС (№ № 9, 11, 13, 15, 18, 21, 23, 24, 32, 50, 52, 66, 68, 78, 95, 151, 155, 156, 161, 165).

Интересни са данните за епидемичен взрив от *N. meningitidis* серогрупа С сред 15 ученика от Професионална гимназия по Ветеринарна медицина в гр. Стара Загора. Този епидемичен взрив бе с особено висок обществен интерес. Специално внимание е посветено на *L. Monocytogenes* инфекциите на ЦНС поради тежкото протичане, честота на усложненията и леталния изход. Интересни са данните от клинично-епидемиологично проучване, със задълбочени лабораторни и серологични изследвания при 11 случая с парализираща форма на полиомиелит при неимунизирани или частично имунизирани деца. Катамнестичните проучвания при 8 от тях 5 години след преболедуването показват персистиращи тежки поражения на засегнатите мускулни групи предимно на горните крайници.

В областта на чревните инфекции с диаричен синдром доц Л Пекова представя интересни научни съобщения за ботулизъм, йерсиниоза протекла като остър апендицит, патоанатомично доказан случай на летално завършил *Clostridium difficile* колит (№ 8, 12, 14, 22, 35, 64, 65, 82, 91)

В областта на въздушно-капковите инфекции (№ 16, 45, № 96, 108, 113, 115, 144). Анализирани са причините за леталния изход от Морбили в ранна детска възраст. Подчертава се, че и понастоящем водеща роля има първичната пневмония с ОДН, както и късно потърсената медицинска помощ от страна на родителите, предимно ромите. Съвместно с колеги от София и Плевен са разгледани съвременната клиничната характеристика и лабораторна диагностика на Pertussis. Херпес-зостер при 4-месечно кърмаче с добро терапевтично повлияване от Acyclovir и излекуване.

Проучвания върху трансмисивни инфекции (№ № 48, 73, 93, 121, 123, 124, 125, 126) включват характеристика на Марсилската треска в Старозагорски регион от началото на повишената заболяемост през 1996 до 2000 г. Масштабното проучване дава възможност да се обсъдят характеристиките на протичането в детската възраст и причините за леталния изход.

Проучвания по други направления (№ № 17, 28, 30, 39, 49, 51, 57, 74, 77, 100, 102, 112, 122). Епидемиология на неинфекциозни болести - разпространението на склеродермията в Старозагорска област; и други неконвенционални проучвания - чувството на страх на студентите по медицина към практическо обучение по инфекциозни болести и др.

В обобщение научните трудове на доц. Л Пекова са посветени на актуални и значими проблеми на инфекциозните болести.

Тя проявява интерес и към казуистичната медицина с представяне на интересни клинични случаи, диагностично и терапевтично проблемни.

(1) Научните доклади са прецизно изработени, интелигентно представени и определено значими за инфектологията и клиничната практика.

(2) Доц. Пекова е първи автор в 123 от публикациите (74,54%), което я представя като водещ изследовател в разработените колективни научни теми.

Бих искала да отбележа, че

(3) Част от научните разработки са в колаборация с водещи специалисти от близки до инфектологията дисциплини, вирусолози, епидемиолози, микробиолози, и този комплексен характер на проучванията несъмнено гарантира високото им качество

(4) Доц Л Пекова има публикации в авторитетни научни списания Panminerva Medica, Minerva Gastroenterologica e Dietologica, J Clin Anal Med Клінічна Імунологія ; Journal of Hospital Infection, Acta Clinica Croatica, Epidemiol. Infect., Infection, Genetics and Evolution, MRJMMS, EJPMR

Доц Л Пекова използва широка гама клинични, съвременни лабораторни, микробиологични, серологични, молекулярно-биологични **методи** при провеждане на научните търсения, както и статистически методи за анализ на получените резултати.

Предимство е вещото боравене с методите на епидемиологичния анализ и личните умения на кандидатката в областта на абдоминалната ехография.

Учебно-преподавателска дейност

Доц. Пекова има общ преподавателски стаж 30г., от които **23 години** като асистент и главен асистент и **7 години** като доцент ръководител на:

Учебна дисциплина „Инфекциозни болести“ в Медицински факултет на Тракийски Университет и в Медицински колеж към Тракийски Университет.

Професионалното и академичното и изграждане е изцяло в Катедрата по хигиена, инфекциозни болести и епидемиология на Медицинския факултет в Тракийски университет-Стара Загора

Тя води лекционен курс на медици, медицински специалисти „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ при МФ, Тракийски университет, Стара Загора (от

1999г). „Медицински лаборант“ и „Гериатрични грижи“ към Медицински колеж на Тракийски Университет, Стара Загора (от 2015г).

СИД „ХИВ/СПИН инфекция“ за студенти IV, V и VI курс специалност „Медицина“ при Медицински факултет, Тракийски университет, Стара Загора (2010 – 2013г). и **избираем курс** за обучение на лекари, медицински специалисти, психолози и социални работници по проект „Обучение на медицински персонал за терапия и грижи за хора, живеещи с ХИВ И СПИН (ХЖХС) и намаляване на стигмата и дискриминацията на ХЖХС от медицинския персонал по програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН“ за медицински специалисти, магистри, бакалаври, студенти по медицина, медицинска сестра, акушерка, медицински лаборант, здравни грижи и социални дейности.

Общата ѝ годишна учебна натовареност е 275 до 480 академични часа в годините, Доц. Пекова е ръководител на двама докторанти и член на комисията за Държавен изпит по специалността. Републикански консултант по инфекциозни болести.

Участва в 4 финансирани научно-изследователски **проекти** като е ръководител на 3 от тях.

Доц Л Пекова има участие в **организиране на 10 научни форума**, като 2 пъти е председател на организационен комитет. Специално искам да отбележа безупречната организация на *IX Национална конференция по Инфекциозни болести с международно участие, Стара Загора, 09-11.10.2014* г председател на Организационния комитет

Членство в авторитетни научни и други организации

Българско дружество по Инфекциозни болести

Национален експертен специализиран лекарски борд по Инфекциозни болести към БЛС

Лични впечатления

Познавам лично кандидатката. Тя е трудолюбива, упорита и последователна, много прецизна, задълбочена и отговорна към задълженията си като преподавател и лечител.

Проявява научни интереси към актуалните проблеми на времето, притежава много добри комуникативни способности, умения за работа в екип, отличен ръководител на Клиниката по инфекциозни болести.

В заключение,

научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на доц. д-р Лилия Пекова Върбанова я определят като високо квалифициран специалист-инфекционист и епидемиолог, отличен и отговорен преподавател, авторитетен ръководител на Клиниката по инфекциозни болести, и сектор Инфекциозни болести към Катедрата по епидемиология, паразитология и тропическа медицина МФ, Тракийски университет, Стара Загора.

Научните и разработки са оригинални, задълбочени, прецизно изпълнени, стойностни, с надеждни резултати и приложими в клиничната инфектология.

Научната продукция, професионалните качества и педагогичният опит на доц. д-р. Лилия Пекова Върбанова отговарят напълно на изискванията за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР”.

Всичко това ми дава основание убедено да гласувам за присъждане на академичната длъжност "Професор" на Доц. Д-Р Лилия Пекова Върбанова

Рецензент:

Професор, д-р Марияна Стойчева Въртигова, дмн

12.12.2016г, Пловдив

